

Lupa- ja
valvontavirasto
Työsuojaelu

Tervettä työtä!

Työsuojaeluviranomaisen toiminta

Työsuojeluviranomainen osana Lupa- ja valvontavirastoa

- 1.1.2026 alkaen toimivaltainen valtakunnallinen työsuojeluviranomainen on Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosasto.
- Tehtävämme jatkuvat entisellään. Jatkamme työsuojelutarkastuksia nykyisellä henkilöstöllä kaikkialla Suomessa.
- Neuvomme ja ohjaamme puhelinneuvonnassamme numerossa 0295 256 808 sekä verkkosivustollamme Tyosuojelu.fi.

Tavoitteena terve, turvallinen ja reilu työelämä

- Pyrimme vaikuttamaan työpaikkoihin niin, että työ Suomessa on tervettä, turvallista ja reilua.
- Hyödynnämme monipuolisesti valvontaa, ohjausta ja viestintää.
- Kokoamme, analysoimme ja jaamme tietoa työelämän muutoksista.
- Vahvistamme työpaikkojen omaa työsuojelutyötä.

Tehtävämme

- Valvomme työsuojelua koskevien säännösten noudattamista Suomen työpaikoilla.
- Annamme ohjeita ja neuvoja työsuojeluun liittyvissä kysymyksissä.
- Käsittelemme työn tekemiseen liittyviä lupahakemuksia.
- Valvomme työssä käytettävien koneiden, henkilönsuojainten ja muiden laitteiden vaatimustenmukaisuutta.
- Tutkimme osaltamme vakavia työtapaturmia ja ammattitauteja.
- Osallistumme työrikosten käsittelyyn.

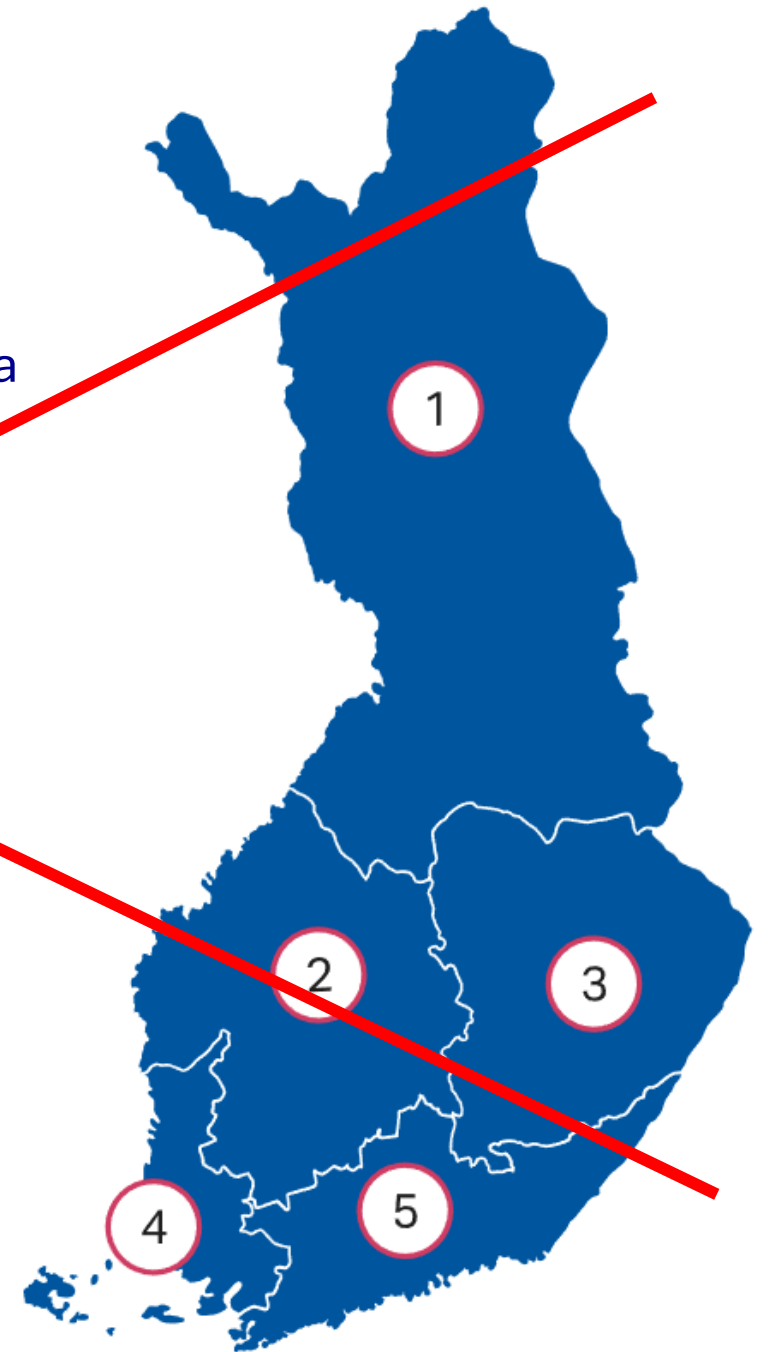
Toimimme kaikkialla Suomessa

- Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosasto (työsuojeluviranomainen) toimii sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksessa.
- Toimintamme perustana on nelivuotiskaudeksi (2024–2027) laadittu strategia [Tervettä työtä – työsuojelun vastuualueiden runkosuunnitelma](#).
- Toimipisteitämme on yhteensä 18 paikkakunnalla.
- Mikä siis muuttui?

~~Aluehallintovirastojen viisi työsuojelun vastuualueetta~~

- Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet ovat toimivaltaisia työsuojelun valvontaviranomaisia alueellaan. Toimimme sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksessa.
- Toimintamme perustana on nelivuotiskaudeksi (2024–2027) laadittu strategia Tervettä työtä – työsuojelun vastuualueiden runkosuunnitelma.
- Toimipisteitämme on yhteensä 18 paikkakunnalla.
Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet:
1 Pohjois-Suomi | **2** Länsi- ja Sisä-Suomi | **3** Itä-Suomi
4 Lounais-Suomi | **5** Etelä-Suomi

Valvomme yli sataa säädöstä

Muun muassa

- Työturvallisuuslakia
- Työterveyshuoltolakia
- Työaikalakia
- Työsopimuslakia
- Lakia lähetetyistä työntekijöistä
- Yhdenvertaisuuslakia
- Ulkomaalaislakia
- Tilaajavastuulakia

Työmme
perusta:
Laki työsuojelun
valvonnasta

Ilmiöpohjaisuudella vaikuttavuutta valvontaan

- Muuttuva työelämä ja työelämän haasteet edellyttävät jatkuvaa uudistumista ja monipuolisia toimintatapoja.
- Valvonnan painopisteet perustuvat havaintoihimme suomalaisesta työelämästä.
- Keskittymällä laajempiin ilmiöihin pystymme ketterästi suuntaamaan valvontaa kunkin ilmiön ajankohtaisiin haasteisiin.

Strategiset tavoitteemme: Työolot

- Tavoitteenamme on vähentää työtapaturmia ja ammattitauteja sekä työstä aiheutuvia terveyshaittoja.
- Kohdennamme valvontaa riskiperusteisesti.
- Edistämme työpaikkojen omaa turvallisuuden hallintaa pysyvien muutosten aikaansaamiseksi.

Kohdennamme
toimintaamme
riskiperusteisesti.

Strategiset tavoitteemme: Reilu työelämä

- Tavoitteenamme on vähentää työelämän epävarmuutta ja edistää reilua kilpailua.
- Kohdennamme valvontaa erityisesti niihin toimijoihin ja työpaikkoihin, joissa työelämän pelisääntöjä ei noudateta tai tunneta.
- Pyrimme siihen, että työnantajat ja työntekijät saavat tietoa työelämän pelisääntöihin liittyvistä velvoitteista ja oikeuksista helposti ja ymmärrettävästi.

Edistämme
reilua
kilpailua.

Strategiset tavoitteemme: Psykososiaalinen kuormitus

- Tavoitteenamme on vähentää työssä koettua psykososiaalista kuormitusta.
- Valvomme, että työnantajat toteuttavat tarvittavia toimia psykososiaalisen kuormituksen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi.
- Edistämme työpaikkojen ja työterveyshuollon yhteistyötä haitallisen kuormituksen tunnistamisessa, ennaltaehkäisemisessä ja vähentämisessä.

Edistämme
työpaikkojen ja
työterveyshuollon
yhteistyötä.

Vuosi 2025 pähkinänkuoressa

Noin

19 800

tarkastusta

Noin

15 800

valvontakohtetta

Noin

38 300

toimintaohjetta

Noin

5 700

kehotusta

Noin

900

käsiteltyä lupaa

Noin

25 400

yhteydenottoa

Noin

1 milj.

Työsuojelu.fi-kävijää*

Noin

1,5 milj.

sosiaalisen median
näyttökertaa

* Huom! Työsuojelu.fi kävijäluvussa mukana evästeiden käytön hyväksyneiden määrä.

Tutkinta, päätökset ja laiminlyöntimaksut (2025)

790

tutkittua vakavaa
työtapaturmaa

17

vahvistettua
käyttökieltoa

343

tutkintapyyntöä
poliisille

280

Kannanottoa poliisille /
lausuntoa syyttäjälle

199

velvoittavaa
päätöstä

Maksettavaksi tuomitut
uhkasakot

46 kpl
501 570 €

Tilaajavastuuvalvonnan
laiminlyöntimaksut*

90 kpl
480 090 €

Lähetettyihin työntekijöihin
liittyvät laiminlyöntimaksut*

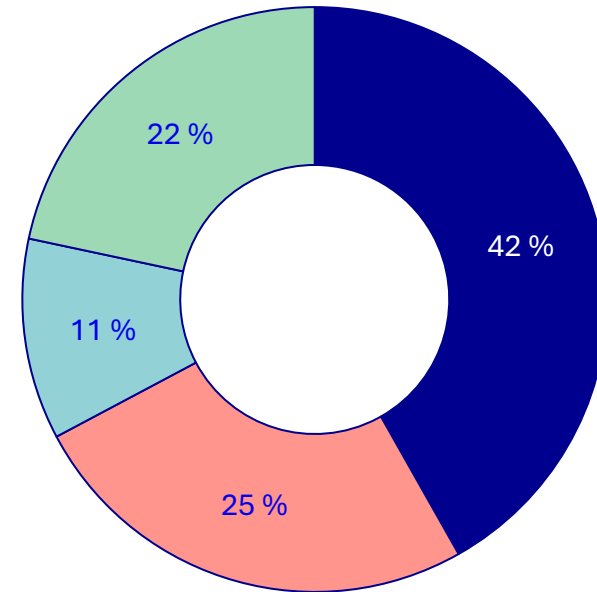
63 kpl
297 400 €

*Huom! Vuoden aikana tehdyistä päätöksistä osa menee maksuun vasta seuraavana vuonna.

Valvonnan jakautuminen

- Suurin osa valvonnasta oli ilmiöpohjaista. Lisäksi tehtiin muun muassa
 - asiakasaloitteista valvontaa, kuten häirintään, haitalliseen työssä kuormittumiseen ja työsyRJintään liittyvää valvontaa sekä työtapaturmien ja ammattitautien tutkintaa
 - pieniin ja uusiin työpaikkoihin kohdistuvaa valvontaa
 - merenkulun valvontaa.

Valvonnan jakautuminen:
ilmiö- ja muu valvonta

- Työolot-ilmiö
- Reilu työelämä -ilmiö
- Psykososiaalinen kuormitus -ilmiö
- Muu valvonta

Pari sanaa valvonnasta ja valtuutetun roolista

Työsuojeluvalvonta käytännössä

- Tarkastamme työpaikkoja pääosin työpaikkakäynnein ja asiakirjatarkastuksin.
- Ohjaamme ja neuvomme työntekijöitä ja työnantajia puhelimitse, verkkopalvelussamme sekä monipuolisin viestinnän keinoin.
- Toimimme yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.
- Kannustamme työpaikkoja omaehtoiseen, ennaltaehkäisevään työsuojelutyöhön.

Näin työsuojelutarkastus etenee

- Tarkastaja on etukäteen yhteydessä työpaikkaan.
- Perusteluista syistä teemme tarkastuksia ennalta ilmoittamatta.
- Käsiteltävät asiat kerrotaan tarkastusilmoituksessa.
- Tarkastukseen kannattaa varautua etukäteen keräämällä tarvittavaa aineistoa.
- Tarkastuksella tehdyt havainnot ja sovitut asiat ilmenevät tarkastuskertomuksesta.
- Seuraamme jälkikäteen tarkastuksella havaittujen puutteiden korjaamista.

Valtuutettu

Työsuojelun valvonnasta ja työpaikkojen työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 29 § 1 mom. mukaan:

”Työpaikalla, jossa säännöllisesti työskentelee vähintään kymmenen työntekijää, työntekijöiden **on valittava** keskuudestaan **työsuojeluvaltuutettu** ja kaksi varavaltuutettua edustajikseen tässä luvussa tarkoitettuun yhteistoimintaan sekä **yhteydenpitoon työsuojeluviranomaisiin**. Muussakin työpaikassa työntekijät voivat valita keskuudestaan edellä tarkoitettut valtuutetut. Työpaikan toimihenkilöasemassa olevilla työntekijöillä on oikeus valita keskuudestaan heitä edustava työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua.”

- ⇒ Lainsäädäntö siis määrää työsuojeluvaltuutettujen ja työsuojeluviranomaisten yhteydenpidosta
- ⇒ Valtuutettu ei edusta itseään, vaan kaikkia työpaikalla

Lisää valtuutetusta (äskeisen lain (44/2006) 5 §)

”Tarkastus tai muu asian selvittämiseksi tarpeellinen valvontatoimenpide on tehtävä viivytyksettä, jos työsuojeluviranomaiselle on tehty ilmoitus siitä, että työpaikalla epäillään rikotun säännöstä, jonka noudattamista työsuojeluviranomainen valvoo tai milloin työnantaja, työsuojeluvaltuutettu tai työsuojelutoimikunta tai sitä vastaava yhteistoimintaelin sitä pyytää, jos pyynnössä tai ilmoituksessa esitetyt seikat antavat siihen aiheutta.”

- ⇒ Lainsäädäntö antaa työsuojeluvaltuutetulle erityisaseman työpaikan työolosuhteiden julkittuajana.
- ⇒ Valta ja vastuu kulkevat tässäkin käsikädessä – resurssit ovat rajalliset, joten käytännössä ohituskaistan käytön myötä jossain muualla ei tehdä tarkastusta

Vielä lisää (sama laki taas, mutta 31 §:)

”Työsuojeluvaltuutettu edustaa työpaikan työntekijöitä käsiteltäessä 26 §:ssä tarkoitettuja asioita yhteistoiminnassa työnantajan kanssa ja suhteessa työsuojeluviranomaisiin. Tämän lisäksi työsuojeluvaltuutetun tehtävänä on oma-aloitteisesti perehtyä työpaikkansa työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyviin työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin sekä työsuojelusäännöksiin. Samoin hänen tulee osallistua työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asiantuntijan tutkimuksiin, jos tämä tai työsuojeluviranomainen katsoo tutkimukseen osallistumisen tarpeelliseksi. Työsuojeluvaltuutetun tulee myös osaltaan kiinnittää edustamiensa työntekijöiden huomiota työn turvallisuutta ja terveellisyyttä edistäviin seikkoihin.”

⇒ Työsuojeluviranomainen kuulee työnantajaa ennen velvoittavien päätösten tekemistä. Usein näissä tilanteissa kuullaan myös valtuutettua. Huom! Kuulemisessa **ei siis kysytä, mitä valtuutettu on asiasta mieltä, vaan mikä on kaikkien työpaikan työntekijöiden mielipide.**

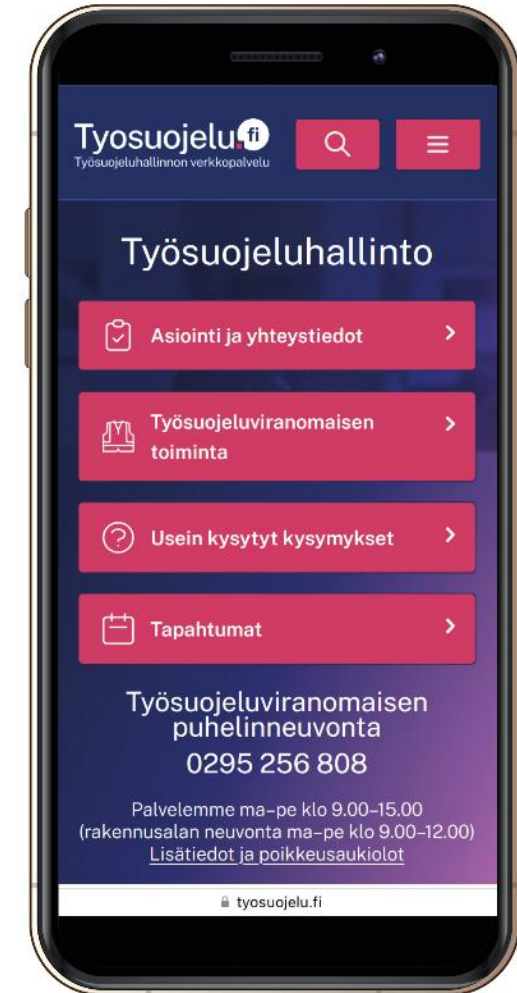
Tarkastajaan saa olla yhteydessä

- Jos on jotain, mitä tarkastajan olisi hyvä ”huomata”, kannattaa olla yhteydessä
- Asioita ei pidä paisutella tai tehdä yksittäistapauksista yleisiä – tämä toki on henkilöstöedustajalle vaikeaa, koska käytännössä aina ”signaalit ovat hiljaisia”
- Tarkastaja ei ole työntekijöiden tai työnantajan puolella – tarkastaja ei ole kenenkään puolella, mutta ei myöskään ketään vastaan
- Tarkastajan ei ole tarkoitus saada työnantajaa ”rysän päältä kiinni”, vaan saada asiat kuntoon
- Pakkokeinoitkaan eivät ole rangaistus. Tuomioita jakaa oikeuslaitos – tästä toki poikkeuksena laiminlyöntimaksut (lähetetyt, tilaajavastuu ja paikallinen sopiminen)

**Ota selvää ja ole
tarvittaessa yhteydessä**

Työsuojeluhallinnon verkkopalvelu Tyosuojelu.fi

- Verkkopalvelu palvelee työntekijöitä, työnantajia, oppilaitoksia ja sidosryhmiä.
- Sivustolla on laajasti tietoa terveellisestä, turvallisesta ja reilusta työelämästä sekä ohjaus työsuojeluviranomaisen asiointipalveluihin.
- Sivusto on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Neuvonta ja asiointi

- Ohjaamme ja neuvomme puhelimitse ja sähköpostitse suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- Palvelemme kaikissa työsuojeluun liittyvissä asioissa.
- Puhelinneuvontaan voi jättää myös ilmoituksen vakavasta työtapaturmasta.
- Palvelemme numerossa 0295 256 808.

Palvelukysyntä vuonna 2025

Palvelukysyntä	2022	2023	2024	2025
Puhelinneuvonta	17 077	17 531	17 105	16 305
Tietopyynnöt	1 259	1 518	1 641	1 849
Työntekijöiden lähettämiseen liittyvät yhteydenotot	481	386	446	368
Kaikki asiakasyhteydenotot*	34 334	36 037	36 037	25 409

* Kokonaismäärä sisältää puhelinneuvonnan, tietopyynnöt, harmaan talouden vihjeet jne.

Lisäksi yhteydenottoja tulee suoraan tarkastajille, ne eivät ole mukana palvelukysynnän kokonaismäärässä.

Työsuojelun asiointipalvelu

- Työntekijä voi tehdä valvontapyynnön työsuhdeasioissa.
- Työnantaja voi ilmoittaa tekemistään korjauksista ja vastata selvityspyyntöön, ilmoittaa paikallisesta sopimuksesta sekä arvioida työympäristön turvallisuutta.

Lisätietoa: tyosuojelu.fi/asiointipalvelu

Seuraa meitä

Kerromme ajankohtaisista työsuojeluasioista myös sosiaalisessa mediassa:

- Facebook
- LinkedIn
- Instagram
- YouTube
- Spotify
- X

Lisätietoa: tyosuojelu.fi/some

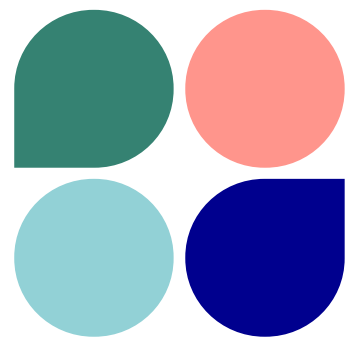

Ota yhteyttä

- Työsuojeluviranomaisen puhelinneuvonta 0295 256 808
- Puhelin (vaihde) 0295 254 000
- Sähköposti tyosuojelu@lvv.fi
- Henkilökohtaiset sähköpostimme ovat muotoa etunimi.sukunimi@lvv.fi

Tyosuojelu.fi
Työsuojeluhallinnon verkkopalvelu

**Lupa- ja
valvontavirasto**

Työsuojelu